

Vymáhání pohledávek měst a obcí prostřednictvím soudního exekutora – zkušenosti z praxe

Praha 23.11.2017
Mgr. Ing. Jiří Prošek

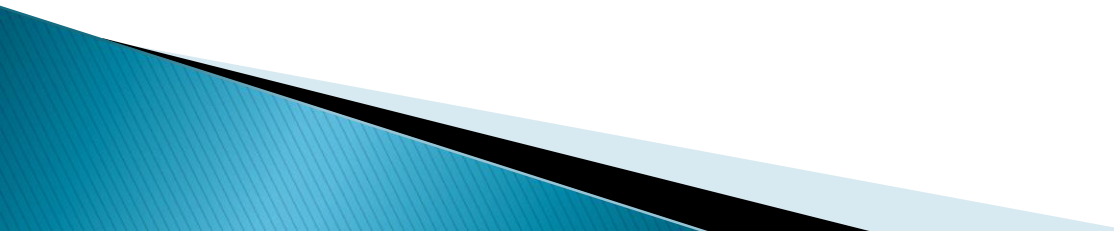
Možné způsoby vymáhání daňových pohledávek

▶ Pohledávky z daní a poplatků

1. Daňová exekuce – město si vymáhá pohledávku samo „svépomocí“ či prostřednictvím celního úřadu
2. Soudní exekutor

Dříve bylo možné vymáhání prostřednictvím soudů (novelou o.s.ř. od 1.1.2013 vyloučeno)

1. Fáze – Zahájení exekuce

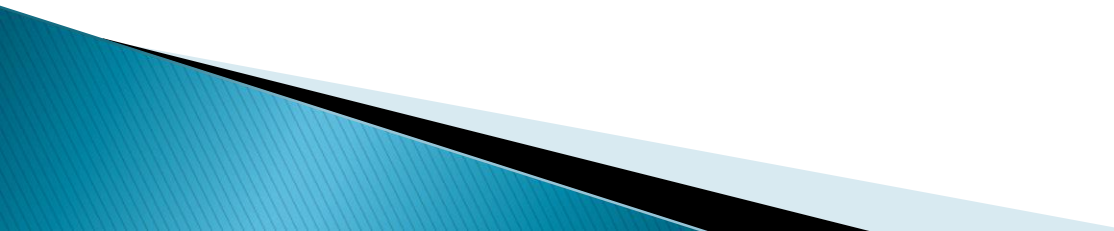
- ▶ Podmínkou – exekuční titul
 - ▶ Zpracování a podání exekučního návrhu soudnímu exekutorovi
 - ▶ Soudní exekutor exekuční návrh přezkoumá a požádá soud o pověření
 - ▶ Soud exekutora pověří do 15-ti dnů
- 

2. Fáze – zjišťování a zajišťování majetku

Soudní exekutor provádí součinnosti:

- 1) Všechny banky a peněžní ústavy
- 2) VZP – příjem
- 3) ČSSZ – důchod
- 4) ÚP – dávky
- 5) Stav.spoření a penzijní připojištění
- 6) Životní pojištění
- 7) Katastr nemovitostí
- 8) Centrální registr vozidel
- 9) Obchodní a živnostenský rejstřík
- 10) Plavební rejstřík
- 11) Cenné papíry
- 12) Policie, pošta, mobilní operátoři, ČEZ

Součinnosti ad 2)–9) jsou provedeny téměř okamžitě, ad 1) cca za 2 dny

- ▶ Zjištěný majetek exekutor zajišťuje vydáním exekučního příkazu
 - ▶ Dbá principu přiměřenosti – § 58 ex.ř.
 - ▶ Případně provede soupis movitého majetku – tzv. mobiliární exekuce
- 

3. Fáze – výzva dlužníkovi a následně případná realizace

- ▶ Po zjištění a zajištění majetku soudní exekutor vyzývá dlužníka k „dobrovolnému splnění“ ve 30-ti denní lhůtě
 - náklady se v takovém případě snižují na 50%
- ▶ V případě nesplnění exekuci provede
 - Vyzve zaměstnavatele k zaslání a zasílání srážek ze mzdy
 - Obdobně u dávek či důchodu
 - Vyzve banku k zaslání zůstatku na účtu
 - Realizuje prodej nemovitosti či věcí movitých apod.
- ▶ V optimálním případě je pohledávka vymožena za 6–8 týdnů

Aktuální problémy:

– Otázka přiměřenosti § 175/2 DŘ

Spory o přiměřenost ve vztahu:

- ▶ Provádění exekuce prostřednictvím soudního exekutora
- ▶ Zastoupení advokátem

Judikatura k využití služeb SE

- ▶ **Judikatura ústavního soudu** – nejsou nepřiměřené náklady, které dosahují výše pohledávky. Náklady exekuce jsou 2750 Kč bez DPH
- ▶ **Rozhodnutí NSS 8 As 143** – ve věci, kde minimální náklady exekuce činily 7865 Kč (aktuálně 3327,50 Kč), týká se statutárního města. NSS konstatoval, že *„při exekuci na peněžitá plnění je volbu mezi vymáháním podle daňového řádu a prostřednictvím soudního exekutora vždy třeba poměřit z hlediska § 175 odst. 2 daňového řádu. Uvedené vyplývá i z důvodové zprávy k § 175 daňového řádu: V rámci volby způsobu vymáhání by měl správce daně s přihlédnutím k nutnosti šetřit práva zúčastněných osob (zásada přiměřenosti) a k zásadě hospodárnosti, jakož i k vlastnímu personálnímu vybavení, zvolit co nejefektivnější možnost pro vymožení dlužného nedoplatku.“*
- ▶ **Rozhodnutí ÚS III.ÚS 1565/17** – týká se pohledávky 400 Kč, ÚS potvrzuje, že je třeba přihlížet ke všem aspektům dle judikátu NSS (včetně personálních apod.)

USNESENÍ

t a k t o :

I. Námitky povinné proti příkazu k úhradě nákladů exekuce vydanému soudním exekutorem Mgr. Ing. Jiřím Proškem, Exekutorským úřadem Plzeň-město, dne 25. 6. 2015, č. j. 134 EX 08202/2015 - 071, se zamítají.

II. Oprávněný nemá právo na náhradu nákladů řízení o námitkách.

O d ů v o d n ě n í

Příkazem k úhradě nákladů exekuce specifikovaným ve výroku I. určil soudní exekutor výši nákladů exekuce jako náhradu hotových výdajů 4.235 Kč a odměnu 1.815 Kč, dále určil výši nákladů oprávněného částkou 484 Kč.

Proti příkazu k úhradě nákladů exekuce podala povinná včas námitky. V nich uvedla, že oprávněný vynaložil náklady na právní zastoupení bezdůvodně, když má dost svých úředníků. Exekutorovi nenáleží odměna, jelikož ničeho nevymohl, když povinná plnila dobrovolně před oznámením o zahájení exekuce. Také exekutorovi vytkla, jak při provádění exekuce postupoval.

Oprávněný s námitkami nesouhlasil. Uvedl, že při velikosti města [redacted] nemá pracovníky s odborností na soudní procesní předpisy. Povinná plnila po zahájení exekučního řízení, zřejmě poté, co zjistila, že je postižen její majetek.

S námitkami nesouhlasil ani exekutor.

Dle § 88 odst. 1 exekučního řádu určuje exekutor náklady exekuce a náklady oprávněného v příkazu k úhradě nákladů exekuce. Náklady exekuce jsou dle § 87 odst. 1 exekučního řádu odměna exekutora, náhrada hotových výdajů, náhrada za ztrátu času při provádění exekuce, náhrada za doručení písemností, odměna a náhrada nákladů správce podniku, a je-li exekutor nebo správce podniku plátcem daně z přidané hodnoty, je nákladem exekuce rovněž příslušná daň z přidané hodnoty podle zvláštního předpisu. Dle odst. 3 tohoto ustanovení náklady exekuce hradí exekutorovi povinný.

Výši jednotlivých složek nákladů exekuce upravuje vyhláška č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem.

Dle § 87 odst. 2 exekučního řádu má oprávněný právo na náhradu nákladů účelně vynaložených k vymáhání nároku, přičemž náklady oprávněného hradí oprávněnému povinný.

Při přezkoumání námitkami napadeného rozhodnutí dle § 88 odst. 3 exekučního řádu dospěl soud k závěru, že námitky povinného nejsou důvodné. Soudní exekutor, když vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce specifikovaný ve výroku I., jímž uložil povinnému zaplatit náklady exekuce a náklady oprávněného, postupoval zcela v souladu s ustanoveními § 88 a 87 exekučního řádu a příslušnými ustanoveními vyhl. č. 330/2001 Sb., ohledně nákladů oprávněného pak dle vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif).

Ide-li o samotný základ práva oprávněného na náhradu nákladů řízení, je třeba povinnou upozornit, že judikatura ústavního soudu, pokud se k právu na náhradu staví rezervovaně, se dotýká případů inkasních společností, které kupují soubory pohledávek a třebaže zaměstnávají právníky, dávají se dále zastupovat pouze pro zvýšení povinnosti dlužníka. O takový případ zde nejde. Od obce velikosti [redacted] nelze spravedlivě požadovat, aby pro vymáhání pohledávek zaměstnávala pracovníka s odborností na civilní proces. Takový přístup by ve prospěch dlužníka neúměrně zatěžoval veřejný subjekt zřízený za jiným účelem.

Náhrada nákladů exekuce byla též správně přiznána, neboť povinná plnila až po zahájení exekučního řízení a téměř s pětiletým prodloužením po lhůtě stanovené exekučním titulem. Bez velkých pochyb lze říci, že povinná plnila poté, co se o exekuci dozvěděla, tedy v průběhu jejího provádění, kdy již exekutor vykonal určitou činnost, za kterou má právo na odměnu, a vynaložil náklady, které mu mají být nahrazeny.

Proto soud neshledal pochybení exekutora, když vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce, a námitky povinné zamítl.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení není přípustný opravný prostředek (§ 88 odst. 4 exekučního řádu).

V Praze dne 20. srpna 2015

Mgr. Ing. Lubomír Kříkava, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Michaela Kantorová

Správní uvážení – faktory

- ▶ Velikost města (obce)
- ▶ Výše daňového nedoplatku – pohledávky – většinou by neměly být nižší 500 Kč
- ▶ Bude možné vymoci nedoplatek jednoduše jedním způsobem? (srážkou ze mzdy, příkázáním z účtu)
- ▶ Bude nezbytné použít zvláštní způsob exekuce?
- ▶ Jaké jsou předpokládané náklady exekuce?
 - Soudní exekutor – 3327,50 Kč – 6655 Kč
 - Daňová exekuce 500 Kč – ??? --§ 193 a 194 DŘ – 500Kč za každý způsob + 500 Kč za dražbu + hotové výdaje (cestovné, poštovné, posudky apod.)

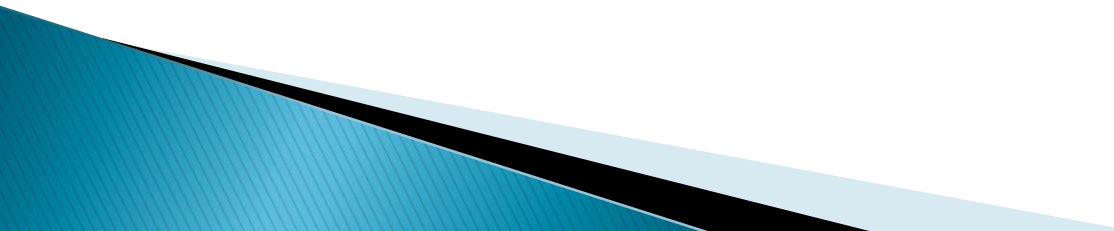
Nelze zohledňovat

- ▶ Obsah daňového nedoplatku – paradoxem jsou poplatky za odpady (skutečné náklady daňové exekuce vyšší než dle DŘ, ačkoliv se má jednat o podíl na nákladech na službu za svoz odpadů)
- ▶ Úspěšnost vymáhání– soudní exekutoři mají většinou nejvyšší úspěšnost

Další aktuální problémy

- ▶ Nález ÚS Pl. ÚS 9/15 – prohlášeno za neústavní již zrušené ustanovení § 10b odst. 1 písm. a) zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích – odpady – právní „oříšek“
- ▶ Dle mého názoru automaticky nezakládá povinnost měst zastavovat exekuce, nicméně v případě návrhu povinného bude exekuce s nejvyšší pravděpodobností zastavena => hrozí povinnost k úhradě nákladů

Výhody exekuce v projektu Prime Legal:

- ▶ Rychlé vymožení vykonatelné pohledávky (i 6–8 týdnů)
 - ▶ Beznákladovost pro věřitele
 - ▶ Započítávání plnění nejdříve na pohledávku města
 - ▶ Dálkový přístup do exekučního spisu
 - ▶ Exekutor je odměňován dle úspěchu exekuce
- 

Vaše dotazy

Mgr.Ing. Jiří Prošek
Exekutorský úřad Plzeň–město

prosek@exekutors.cz

www.exekutors.cz

